

Barraca de vinya de Lourdes

Castellnou de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Serrat de Lourdes
Emplaçament A 158m al SE de Lourdes

Coordenades:

Latitud: 41.83397
Longitud: 1.80048
UTM Est (X): 400400
UTM Nord (Y): 4632038

Classificació

Número de fitxa 08062 - 87
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Algunes parets estan malmeses
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 014A00010

Fitxes associades:

[Parets de vinya del Serrat de Lourdes](#)

Autoria de la fitxa Laura Llorens Travé i Jordi Tornés Bes
Data de registre de la fitxa: dt., 23/01/2007 - 01:00

Descripció

Barraca construïda amb la tècnica de la pedra seca, de planta única quadrangular. Aquesta es troba sobre una paret de vinya, en una feixa. Les lloses dels murs es troben enfalcades per lloses i pedres petites, que serveixen de suport. Com és propi al Bages, la majoria de les pedres es troben sense treballar. La coberta presenta una forma piramidal. A l'alçada de la porta les filades es van tancant mantenint l'estructura quadrangular, fins a formar una petita piràmide que es clou amb el caramull, format per un conjunt de lloses fines sobreposades. A més a més, s'observa un voladís que permet millorar el desaiguat. La coberta de pedres està recoberta per una fina capa de terra i pedres petites que en garanteixen la impermeabilitat. L'entrada a la barraca presenta una obertura rectangular descentrada a l'esquerra, amb una llinda de pedra allunyada del voladís.

Història

El conreu de la vinya al Bages té uns orígens molt antics. Es creu que la hipotètica ciutat romana de Bakasis seria una peça clau a l'hora de donar una cronologia a aquest conreu al Bages. L'etimologia de Bakasis es troba relacionada amb Bacus, déu grec del vi i de l'embraguesa, i d'aquí sorgeixen els noms Bagas, Baias, Bages o Baies, entre d'altres, documentats al segle X. La tradició del conreu de la vinya en aquesta comarca es mantindrà al llarg de l'Edat Mitjana seguint uns nivells de producció irregulars fins que, a l'entrada del segle XVIII, passa a ser un dels productes més importants per al desenvolupament de la zona. Al segle XIX passà a ser una de les comarques que produïa més vi de Catalunya. Però a finals d'aquest segle la fil·loxera, plaga provinent de França que afectava la vinya, es produí un gran retrocés del conreu i amb aquest una forta crisi social i econòmica. Tot i la implantació de ceps americans, que no patien els efectes de la fil·loxera, el conreu de la vinya no tornaria a assolir els mateixos índexs de producció al Bages, com és el cas de Castellnou de Bages. La majoria de les barraques de vinya i feixes que conserva el municipi daten d'aquest període anterior a la crisi de la fil·loxera. La seva construcció es relaciona estretament amb la vinya, ja que en llaurar el camp, la pedra seca que es treia s'utilitzava per fer les feixes o les barraques, que servien per aixoplugar el pagès, per guardar les eines, o bé, en alguns casos, residir-hi. Aquesta barraca fou utilitzada pels maquis per refugiar-se. Aquests posaren força bombes al voltant de la barraca. Durant els incendis del 1986 les bombes van començar a esclatar i se sentiren des de molts quilòmetres lluny.

Bibliografia

- AA.VV. (2000). Les cabanes i els marges. 1r curset d'estiu sobre arquitectura popular. Associació Amics de l'Arquitectura Popular. Cervera.
- PLANS MAESTRA, Jaume (1994). Construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Secció d'Estudis del Centre Excursionista de la Comarca del Bages. Manresa.
- SOLER BONET, Josep (1994). Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca... Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

